

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2014. gada 1. oktobrī*

Prejudiciāls nolēmums — Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa — Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Regula (EK) Nr. 2201/2003 — 8., 12. un 15. pants — Jurisdikcija vecāku atbildības jautājumos — Tiesvedība par bērnu, kas parasti dzīvo viņa mātes dzīvesvietas dalībvalstī, aizgādības tiesībām — Vienošanās par šī bērna tēva dzīvesvietas dalībvalsts tiesas jurisdikciju — Piemērošanas joma

Lietā C-436/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Court of Appeal (England & Wales) (Civil division)* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 2. augustā un kas Tiesā reģistrēts tajā pašā dienā, tiesvedībā

E.

pret

B.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Tiesas priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kas pilda otrā palātas tiesneša pienākumus, tiesneši Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents),

ģenerāladvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 15. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- E. vārdā – C. Marín Pedreño, *solicitor*, kā arī D. Williams, QC, un M. Gration, *barrister*,
- B. vārdā – N. Hansen, *solicitor*, H. Setright, QC, E. Devereaux un R. Genova Alquacil, *advocates*,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – V. Kaye, pārstāve, un M. Gray, *barrister*,
- Vācijas valdības vārdā – T. Henze un J. Kemper, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – M. J. García-Valdecasas Dorrego, pārstāve,

* Tiesvedības valoda – angļu.

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *A.-M. Rouchaud-Joët*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 27. novembra Regulas (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 1. lpp.) 8. 12, un 15. pantu.
- 2 Šis lūgums radās tiesvedībā starp *E.* (turpmāk tekstā – “tēvs”) un *B.* (turpmāk tekstā – “māte”) saistībā ar Apvienotās Karalistes tiesu jurisdikciju, lai tostarp atzītu viņu bērna *S.* pastāvīgo dzīvesvietu un tēva saskarsmes tiesības ar bērnu.

Athilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 2201/2003 preambulas 12. apsvērumā ir paredzēts:

“Šajā regulā noteiktais piekritības pamats lietās par vecāku atbildību ir izveidots, ņemot vērā bērna intereses, jo īpaši tuvuma kritēriju. Tas nozīmē, ka piekritība ir, pirmkārt, bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstij, izņemot dažus gadījumus, kad pastāvīgā dzīvesvieta mainīta saskaņā ar vienošanos starp personām, kam ir vecāku atbildība.”
- 4 Regulas Nr. 2201/2003 II nodaļas “Piekritība” 2. iedaļas “Vecāku atbildība” 8. pantā “Vispārējā piekritība” ir noteikts:

“1. Dalībvalsts tiesām ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī brīdī, kad tiesā iesniegta prasība.

2. Šā panta 1. punktu attiecas 9., 10. un 12. panta noteikumi.”
- 5 Regulas Nr. 2201/2003 9. pantā “Bērna iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas piekritības [jurisdikcijas] turpināšanās” ir norādīts:

“1. Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, bērna iepriekšējās dzīvesvietas dalībvalsts tiesām, atkāpjoties no 8. panta, saglabājas piekritība trīs mēnešus pēc pārvietošanās, lai varētu labot tādu spriedumu par saskarsmes tiesībām, kas izdots šajā dalībvalstī pirms bērna pārvietošanās uz citu valsti, ja persona, kam atbilstoši spriedumam par saskarsmes tiesībām ir saskarsmes tiesības, turpina pastāvīgi dzīvot bērna iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja persona, kam ir saskarsmes tiesības, un kas minēta 1. punktā, ir pieņēmusi bērna jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts tiesu piekritību, piedaloties šajās tiesās notiekošos tiesas procesos bez to piekritības apstrīdēšanas.”

- 6 Regulas Nr. 2201/2003 12. panta “Vienošanās par piekritību [jurisdikciju]” 3. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalsts tiesām ir arī ir piekritība attiecībā uz vecāku atbildību tiesas procesos [...], ja:

- a) bērnam ir būtiska saikne ar attiecīgo dalībvalsti, jo īpaši, pamatojoties uz to, ka vienai no personām, kurām ir vecāku atbildība, pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī, vai ja bērns ir šīs dalībvalsts pilsonis;

un

- b) tiesu piekritību ir skaidri vai citādi nepārprotami pieņēmušas visas puses brīdī, kad tiesā ir iesniegta prasība, un ja tas ir bērna labākajās interesēs.”

- 7 Regulas Nr. 2201/2003 15. pantā “Lietas nodošana tiesai, kas atrodas labākā vietā [situācijā] tiesas spriešanai” ir paredzēts:

“1. Izņēmuma kārtā dalībvalsts tiesas, kurām ir piekritība pēc būtības, ja tās uzskata, ka citas tās dalībvalsts tiesa, ar kuru bērnam ir īpaša saikne, ir labākā atrašanās vietā tiesas spriešanai vai atsevišķas lietas daļas izskatīšanai, un ja tas ir bērna interesēs, var:

- a) apturēt tiesvedību vai attiecīgo tās daļu un aicināt puses iesniegt prasību minētās citas dalībvalsts tiesā saskaņā ar 4. punktu; vai
- b) lūgt citas dalībvalsts tiesu pieņemt piekritību saskaņā ar 5. punktu.

2. Šā panta 1. punktu piemēro:

- a) pēc [prasības] pieteikuma saņemšanas no kādas puses [no lietas dalībnieka] vai
- b) pēc pašas tiesas ierosmes, vai
- c) pēc pieteikuma saņemšanas no citas tās dalībvalsts tiesas, ar kuru bērnam ir īpaša saikne saskaņā ar 3. punktu.

Īstenoto lietas nodošanu pēc tiesas ierosmes vai pēc citas dalībvalsts tiesas pieteikuma saņemšanas jāpieņem vismaz vienai no pusēm.

3. Uzskata, ka bērnam ir 1. punktā minētā īpaša saikne ar dalībvalsti, ja šī dalībvalsts:

- a) ir kļuvusi par bērna pastāvīgo dzīvesvietu pēc tam, kad 1. punktā minētajā tiesā iesniegta prasība, vai
- b) ir bērna iepriekšējā pastāvīgā dzīvesvieta, vai
- c) ir bērna pilsonības vieta, vai
- d) ir tās personas pastāvīgā dzīvesvieta, kurai ir vecāku atbildība, vai
- e) ir vieta, kurā atrodas bērna īpašums, un ja lieta ir saistīta ar bērna aizsardzības pasākumiem, kuri attiecas uz šī īpašuma pārvaldīšanu, saglabāšanu vai atsavināšanu.

4. Dalībvalsts tiesa, kurai ir piekritība pēc būtības, nosaka termiņu, kurā minētās citas dalībvalsts tiesās jāiesniedz prasību saskaņā ar 1. punktu.

Ja šajā laikā attiecīgajās tiesās nav iesniegta prasība, tiesa, kurā iesniegta prasība, turpina īstenot piekritību atbilstoši 8. līdz 14. pantam.

5. Minētās citas dalībvalsts tiesas, ja īpašu lietas apstākļu dēļ tas ir bērna interesēs, pieņem piekritību sešu nedēļu laikā pēc prasības iesniegšanas, kas izdarīta saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu vai 1. punkta b) apakšpunktu. Šajā gadījumā tiesa, kurā prasība iesniegta pirmajā, atsakās no piekritības. Pretējā gadījumā tiesa, kurā iesniegta prasība pirmajā, turpina īstenot piekritību atbilstoši 8. līdz 14. pantam.

6. Tiesas šā panta vajadzībām sadarbojas tieši vai ar tās centrālās iestādes starpniecību, kas izraudzīta, ievērojot 53. pantu.”

- 8 Regulas Nr. 2201/2003 II nodaļas “Piekritība” 3. iedaļā “Kopīgi noteikumi” ietvertajā 16. pantā “Prasības iesniegšana tiesā” ir noteikts:

“1. Uzska, ka tiesā ir iesniegta prasība:

a) brīdī, kad dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai dokumentu nosūtītu atbildētājam;

vai

b) ja dokuments ir jānosūta pirms iesniegšanas tiesā, brīdī, kad to saņem iestāde, kas ir atbildīga par nosūtīšanu, ar nosacījumu, ka prasītājs turpmāk ir veicis visus pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai dokumentu iesniegtu tiesā.”

- 9 Regulas Nr. 2201/2003 III nodaļas “Atzišana un izpilde” 1. iedaļā “Atzišana” 21. panta “Sprieduma atzišana” 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstī pasludināts spriedums pārējās dalībvalstīs atzīstams bez kādas īpašas procedūras.”

- 10 Minētās regulas tās pašas 1. iedaļas 26. pantā “Aizliegums pārskatīt pēc būtības” ir paredzēts:

“Nekādos apstākļos spriedums nav pārskatāms pēc būtības.”

- 11 Regulas Nr. 2201/2003 III nodaļas 4. iedaļā “[Noteiktu] ar saskarsmes tiesībām saistītu spriedumu un [noteiktu] to spriedumu izpilde, kuros noteikta bērna atpakaļatdošana” 41. panta 1. punktā ir noteikts:

“Saskarsmes tiesības, kas minētas 40. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kas piešķirtas ar izpildāmo spriedumu, kurš taisīts kādā dalībvalstī, atzīst un realizē citā dalībvalstī bez nepieciešamības pēc izpildes pasludināšanas un bez iespējas pretoties sprieduma atzīšanai, ja spriedums ir apstiprināts izcelsmes dalībvalstī saskaņā ar 2. punktu.

Pat ja valsts tiesību akti neparedz tā sprieduma izpildi pēc likuma, kas piešķir saskarsmes tiesības, tiesa, kas pasludinājusi spriedumu, var pasludināt, ka spriedums ir izpildāms neatkarīgi no jebkādam pāršūdzībām.”

- 12 Regulas Nr. 2201/2003 minētās III nodaļas 6. iedaļas “Citi noteikumi” 47. panta 2. punktā ir runa par “Izpildes procedūru”:

“Jebkuru spriedumu, ko pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa un kas pasludināts par izpildāmu saskaņā ar 2. iedaļu vai kas apstiprināts atbilstoši 41. panta 1. punktam vai 42. panta 1. punktam, izpilda izpildes dalībvalstī tādos pašos apstākļos, kādi būtu, ja to pieņemtu šajā dalībvalstī.

Spriedumu, kas ir apstiprināts saskaņā ar 41. panta 1. punktu vai 42. panta 1. punktu, nevar izpildīt, ja tas ir pretrunā ar sekojošu izpildāmu spriedumu.”

Apvienotās Karalistes tiesības

- 13 Atbilstoši iesniedzējtiesas minētajam 1989. gada Likums par bērnu tiesību aizsardzību (*Children Act 1989*) ļauj Anglijas un Velsas tiesām izdot rīkojumus par dzīvesvietu (“residence order”) un saskarsmes tiesībām (“contact order”), rīkojumus par aizliegtām darbībām/aizliegumus (“prohibited steps order”) un par īpašiem jautājumiem (“specific issue order”), rīkojumus par bērna atvešanu atpakaļ noteiktā jurisdikcijā, par to, kur bērnam jāiegūst izglītība, vai arī par to, vai viņam vai viņai drīkst vai nedrīkst veikt ārstēšanu.
- 14 Saskaņā ar 1986. gada Likuma par ģimenes tiesībām (*Family Law Act 1986*) 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu:
- “Anglijas un Velsas tiesa nedrīkst izdot rīkojumu atbilstoši 1. panta 1. punkta a) apakšpunktam attiecībā uz bērnu, ja vien:
- a) tai ir jurisdikcija saskaņā ar [Regulu Nr. 2201/2003] [..].”
- 15 Atbilstoši iesniedzējtiesas teiktajam šīs tiesību normas izpratnē saskaņā ar 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu pieņemts lēmums ir Anglijas un Velsas tiesas pieņemts lēmums saskaņā ar Likuma par bērnu tiesību aizsardzību 8. pantu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 16 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka tēvs, Spānijas pilsonis, un māte, Lielbritānijas pilsone (turpmāk tekstā saukti kopā – “vecāki”), S. dzimšanas brīdī, 2005. gada 27. maijā, un pēc tam vairākus gadus dzīvoja Spānijā un ka S. tur dzīvoja līdz 2010. gada 6. februārim.
- 17 Šajā datumā, tā kā 2009. gada novembrī vecāki izšķīrās, māte ar S. pārcēlās uz Lielbritāniju. Pēc šīs pārcelšanās vecāki veltīgi centās vienoties par viņu tiesībām saistībā ar S., kas bija pamats vairākām tiesvedībām Spānijas un Lielbritānijas tiesās.
- 18 2010. gada 21. jūlijā vecāki noslēdza vienošanos (turpmāk tekstā – “2010. gada 21. jūlija vienošanās”) par mātei piešķirtajām aizgādības tiesībām un tēvam piešķirtajām saskarsmes tiesībām. Šo vienošanos *Juzgado de Primera Instancia de Torrox* (Toroksas Pirmās instances tiesa, Spānija) sekretāra klātbūtnē parakstīja vecāki. 2010. gada 21. jūlija vienošanās tika iesniegta šajā tiesā apstiprināšanai, kura 2010. gada 20. oktobrī izdeva rīkojumu šīs vienošanās apstiprināšanai (turpmāk tekstā – “2010. gada 20. oktobra nolēmums”).
- 19 2010. gada 17. decembrī māte iesniedza prasības pieteikumu saskaņā ar 1989. gada likuma par bērnu tiesību aizsardzību *Principal Registry of the High Court of Justice (England and Wales), Family Division* (Apvienotā Karaliste) 8. punktu. Viņa lūdza pieņemt nolēmumu par dzīvesvietu (“residence order”), grozīt noteikumus, kas ietverti 2010. gada 21. jūlija vienošanās dokumentā saistībā ar saskarsmes tiesībām un 2010. gada 20. oktobra lēmumā (“contact order”), kā arī pieņemt nolēmumu par īpašu jautājumu (“specific issue order”). It īpaši māte lūdza samazināt saskarsmes tiesības, kas tēvam piešķirtas ar šo vienošanos.
- 20 2011. gada 31. janvārī tēvs iesniedza prasības pieteikumu šajā pašā tiesā, prasot izpildīt 2010. gada 20. oktobra nolēmumu atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 41. un 47. pantam.

- 21 Tiesas sēdē 2011. gada 16. decembrī, kas norisinājās *High Court*, māte ņemot vērā 2010. gada 21. jūlija vienošanos un 2010. gada 20. oktobra nolēmumu, apstiprināja, ka viņa bija piekritusi *Juzgado de Primera Instancia de Torrox* jurisdikcijai atbilstoši šīs regulas 12. panta 3. punktam. Tāpēc viņa norādīja, ka viņa nepretosies Spānijas tiesas 2010. gada 20. oktobra nolēmuma izpildei, ko atbilstoši izpildīja, ņemot vērā 2010. gada 21. jūlija vienošanās noteikumus. It īpaši precīzi noteikumi saistībā ar tēva saskarsmes tiesībām ir sīki noteikti līdz 2013. gada 6. janvārim.
- 22 2011. gada 20. decembrī māte vērsās *Juzgado de Primera Instancia de Torrox* ar lūgumu, pamatojoties uz Regulas Nr. 2201/2003 15. pantu, prasot pārcelt jurisdikciju, par kuru panākta vienošanās, uz Anglijas un Velsas tiesām. 2012. gada 29. februārī *Juzgado de Primera Instancia de Torrox* izdeva rīkojumu par mātes pieteikumu (turpmāk tekstā – “2012. gada 29. februāra rīkojums”), kurā bija paredzēts, ka, “tā kā šajā tiesvedībā pasludinātais spriedums ir kļuvis galīgs, tiesvedība ir pabeigta un, tā kā šīs tiesas izskatīšanā nav nevienas citas lietas saistībā ar ģimenes tiesībām, nav iemesla nospriest, ka nepastāv lūgtā jurisdikcija”.
- 23 2012. gada 30. jūnijā māte atsāka tiesvedību *High Court*, lūdzot atzīt, ka Anglijas un Velsas tiesām tagad ir jurisdikcija lietās par vecāku atbildību attiecībā uz S., ņemot vērā viņa pastāvīgo dzīvesvietu Lielbritānijā Regulas Nr. 2201/2003 8. panta izpratnē. Ar 2013. gada 25. marta nolēmumu *High Court* prasību apmierināja.
- 24 2013. gada 21. maijā iesniedzējtiesa atļāva tēvam iesniegt apelācijas sūdzību par šo *High Court* 2013. gada 25. marta nolēmumu.
- 25 Gaidot turpinājumu šādi iesniegtajai apelācijas sūdzībai, *High Court* uzskata, ka tās kompetencē nav izdot rīkojumu par jauniem detalizētiem noteikumiem par saskarsmes tiesībām, kuru dēļ vecākiem ir domstarpības. Šauboties par jautājumu saistībā ar jautājumu par to, vai tai saistībā ar 2010. gada 21. jūlija vienošanos un 2010. gada 20. oktobra nolēmumu ir jurisdikcija spriest pēc būtības vai tikai īstenošanas kompetence, *High Court* nav pieņēmusi nekādu nolēmumu par laika posmu pēc 2013. gada 6. janvāra.
- 26 Apelācijas sūdzībā tēvs būtībā norāda, ka, pieņemdamā 2013. gada 25. marta nolēmumu, *High Court* ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nosakot, ka Anglijas un Velsas tiesām ir jurisdikcija spriest pēc būtības. Viņa skatījumā vienošanās ceļā saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktu noteiktajai jurisdikcijai ir iedarbība arī pēc attiecīgās tiesvedības izbeigšanās un tādējādi ir pamats jurisdikcijai, ja vēlāk tiek aizsākta tiesvedība, kas var izrādīties vajadzīga, lai izlemtu jautājumus par vecāku atbildību saistībā ar S. Tēvs arī precizē, ka šādu jurisdikciju, kuras iedarbība var turpināties, var atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 15. pantam pārcelt ārpus tiesvedības, kas tobrīd norit.
- 27 Māte norāda, ka vienošanās par dalībvalstu tiesu jurisdikciju atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktam ir spēkā līdz brīdim, kad šajā tiesvedībā tiek pasludināts galīgs spriedums, un šī jurisdikcija neturpinās pēc šīs pasludināšanas. Tā arī norāda, ka Regulas Nr. 2201/2003 15. pantu piemēro tikai īpašām tiesvedībām, kas norit dalībvalsts tiesā un kas vispārīgi neietilpst šīs tiesas jurisdikcijā, un tādējādi, ja tiesvedība nenotiek, tad lieta nevienai citai tiesai saskaņā ar šo pantu nav jānodod.
- 28 Iesniedzējtiesa precizē, ka ar 2013. gada 4. jūlija rīkojumu *Juzgado de Primera Instancia de Torrox* mātei, kas nebija izpildījusi 2010. gada 21. jūlija vienošanos, piesprieda naudas sodu EUR 16 000 apmērā un atgādina par iespēju S. nodod tēva aizgādībā.

29 Šādos apstākļos *High Court of Justice (England & Wales)* (Lielbritānija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Ja par dalībvalsts tiesu jurisdikciju attiecībā uz jautājumiem par vecāku atbildību saskaņā ar [Regulas Nr. 2201/2003] 12. panta 3. punktu ir bijusi vienošanās, vai šī vienošanās ir spēkā tikai līdz brīdim, kad tiek pieņemts galīgais nolēmums attiecīgajā tiesvedībā, vai tā ir spēkā arī pēc galīgā nolēmuma pieņemšanas?
- 2) Vai saskaņā ar [Regulas Nr. 2201/2003] 15. pantu dalībvalsts tiesa drīkst nodot jurisdikciju apstākļos, kad nenorīt tiesvedība attiecībā uz konkrēto bērnu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

30 Uzdodama, savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai jurisdikcija, par ko notikusi vienošanās, vecāku atbildības jautājumos saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktu tās dalībvalsts tiesai, kas izskata jautājumu par kopīgu vienošanos tiesvedībā starp personām, kurām ir vecāku atbildība, izbeidzas līdz ar galīga nolēmuma pasludināšanu šajā tiesvedībā vai arī šī jurisdikcija saglabājas pēc šāda nolēmuma pasludināšanas.

Par pirmā jautājuma atbilstību un pieņemamību

- 31 Vispirms ir jānoraida gan Eiropas Komisijas, gan arī Spānijas valdības argumenti, kas izvirzīti nolūkā apstrīdēt pirmā jautājuma atbilstību un pieņemamību. Komisija savos rakstveida apsvērumos norāda, ka no 2012. gada 29. februāra rīkojuma izriet, ka *Juzgado de Primera Instancia de Torrox* ir atzinusi, ka tai nav jurisdikcijas atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktam un šo nolēmumu iesniedzējtiesai būtu jāatzīst saskaņā ar tās pašas regulas 21. pantu.
- 32 Spānijas valdība uzskata, ka pamatlieta attiecas uz jautājumu, kas saistīts ar 2010. gada 20. oktobra nolēmuma atzīšanu un izpildi, kā arī aizliegumu to grozīt pēc būtības Regulas Nr. 2201/2003 21., 26., 41. un 47. panta izpratnē, mātes lūgumu grozīt 2010. gada 21. jūlija vienošanos un šo nolēmumu, kas ticis iesniegts divus mēnešus pēc minētā nolēmuma pieņemšanas.
- 33 Katrā ziņā, no vienas puses, – kā to tiesas sēdes laikā norādīja Spānijas valdība un vecāki un ko būtībā atzina Komisija – nekas neļauj uzskatīt, ka 2012. gada 29. februāra rīkojumā ir ietverts jebkāds lēmums par Spānijas tiesas jurisdikciju spriest pēc būtības, kas iesniedzējtiesai būtu jāatzīst atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003. 21. pantam.
- 34 No otras puses, kā to tiesas sēdē norādīja māte un Komisija, ir jāuzskata, ka pamatlieta un pirmais jautājums – atšķirībā no tā, ko apgalvo Spānijas valdība – neattiecas vis uz jautājumu par 2010. gada 20. oktobra nolēmuma atzīšanu un izpildi, kā arī tā grozīšanu pēc būtības Regulas Nr. 2201/2003 21., 26. 41. un 47. panta izpratnē, bet uz to, vai iesniedzējtiesai ir vai nav jurisdikcija jautājumos par vecāku atbildību, kas izriet no šīs regulas 8. panta 1. punkta.
- 35 It īpaši ir jāprecizē, ka ikviens jautājums, kas ir par mātes lūguma pamatotību vai tā ļaunprātību, kas iesniegts Anglijas un Velsas tiesās divus mēnešus pēc 2010. gada 20. oktobra lēmuma pieņemšanas un kurā tiek lūgts grozīt 2010. gada 21. jūlija vienošanās noteikumus un tādējādi daļēji grozīt minēto nolēmumu, tiesai, kuras kompetencē ir izskatīt jautājumu par vecāku atbildību, ir jāvērtē atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 8.–15. pantam.

36 Tālāk, tā kā šajā gadījumā ir skaidrs, ka šī sprieduma pasludināšanas datumā tiesa nav pieņēmusi nevienu nolēmumu par vecāku atbildību saistībā ar S. un ka tādējādi 2010. gada 20. oktobra nolēmums nav ticis ne grozīts, ne aizstāts, ir jākonstatē, ka šis pēdējais minētais pilnībā ir jāizpilda.

Par lietas būtību

37 Attiecībā uz Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punkta interpretāciju ir jāatgādina, ka, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts un mērķis, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi (spriedums *Van Buggenhout* un *Van de Mierop*, C-251/12, EU:C:2013:566, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Šajā ziņā ir jānorāda, ka tiesas piekritību atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punktam ir jānosaka “brīdī, kad iesniegta prasība”, un atbilstoši tās 12. panta 3. punktam – “brīdī, kad iesniegta prasība”. Šajā kontekstā minētās regulas 16. pantā ir precizēts, ka uzskata, ka tiesā ir iesniegta prasība “brīdī, kad dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta [...], ir iesniegts tiesā”.

39 Turklāt jurisdikcijas vienošanās ceļā mērķu labad Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punkta b) apakšpunktā tostarp ir ietverta prasība, ka brīdī, kad ir celta prasība, tās dalībvalsts, kurā nav pastāvīgās dzīvesvietas, tiesu jurisdikciju skaidri vai citādi nepārprotami ir pieņēmuši visi lietas dalībnieki.

40 Tādējādi no šīs regulas 8. panta 1. punkta un 12. panta 3. punkta redakcijas izriet, ka tiesas jurisdikcija jautājumos par vecāku atbildību ir jāpārbauda un jānosaka katrā gadījumā atsevišķi, ja tiesā šāda prasība tiek celta. Tas nozīmē, ka jurisdikcija nesaglabājas, beidzoties tiesvedībai izskatāmajā lietā.

41 Saistībā ar kontekstu, kurā iederas Regulas Nr. 2201/2003 8. panta 1. punkts un 12. panta 3. punkts – tās preambulas 12. apsvērumā ir precizēts, ka, pirmkārt, jurisdikcija ir bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstij. Saskaņā ar šo apsvērumu šīs regulas 8. panta 1. punktā ir paredzēts, ka vispārējā jurisdikcija tiek noteikta atkarībā no šīs dzīvesvietas.

42 Saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 preambulas 12. apsvērumu un 8. panta 2. punktu cita jurisdikcija, nevis šī vispārējā jurisdikcija tika atzīta tikai dažos šīs regulas 9. pantā paredzētajos gadījumos, kad mainās bērna dzīvesvieta vai saskaņā ar vienošanos, kas noslēgta starp personām, kam ir minētās regulas 12. panta 3. punktā paredzētā vecāku atbildība.

43 Turklāt no Regulas Nr. 2201/2003 9. panta 1. punkta izriet, ka, mainoties bērna pastāvīgajai dzīvesvietai, iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts tiesas savu jurisdikciju saglabā tikai attiecībā uz to nolēmumu grozīšanu, ko šīs tiesas pieņēmušas pirms dzīvesvietas pārcelšanas, un katrā ziņā to nesaglabā ilgāk kā trīs mēnešus.

44 Attiecībā uz mērķiem, kam domāta Regula Nr. 2201/2003, ir jānorāda, ka tās preambulas 12. apsvērumā ir paredzēts, ka šajā regulā ietvertie noteikumi par jurisdikciju jautājumos par vecāku atbildību ir radīti, ņemot vērā primārās bērna intereses un it īpaši tuvuma kritēriju, un viens no minētās regulas 12. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem kā prasību izvirza to, lai jebkāda saskaņā ar šo tiesību normu vienošanās ceļā panāktā jurisdikcija tiktu saglabāta viņa interesēs.

45 No tā izriet, ka jurisdikcija jautājumos par vecāku atbildību vispirms ir jānosaka primārās bērna interesēs.

- 46 Kā to pamatoti ir norādījusi māte, Lielbritānijas valdība un Komisija – lai arī vienošanos par jurisdikciju, ko atzinušas personas, kurām ir vecāku atbildība attiecībā uz mazu bērnu, īpašās tiesvedībās var atzīt kā atbilstošu primārām šim bērna interesēm, nevar pieņemt, ka visos gadījumos šāda vienošanās par jurisdikciju ir arī spēkā pēc tiesvedības beigām, kuras dēļ vienošanās ir notikusi, un visu bērnības laiku tikai primārās bērna interesēs.
- 47 Tādēļ ir jāatzīst, ka, ja tiesā norit tiesvedība atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktam, tad bērna primārās intereses tiek aizsargātas, katrā gadījumā atsevišķi vērtējot jautājumu par to, vai lūgtā vienošanās par tiesas jurisdikciju ir atbilstīga šīm primārajām interesēm.
- 48 Otrkārt, 12. panta 3. punkta mērķis ir ļaut personām, kam ir vecāku atbildība, panākt kopīgu vienošanos un ar citiem zināmiem nosacījumiem vērsties tiesā izvērtēt ar vecāku atbildību saistītus jautājumus, kuri principā neietilpst tās jurisdikcijā. Tādēļ nevar pieņemt, ka šāda vienošanās visos gadījumos ir spēkā pēc aizsāktās tiesvedības beigām un attieksies uz citiem jautājumiem, kas radušies vēlāk.
- 49 Tādējādi ir jāatzīst, ka vienošanās par jurisdikciju, pamatojoties uz Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktu, attiecas vien uz īpašu tiesvedību, kura ir aizsākta tiesā, par kuras jurisdikciju vienošanās ir panākta, un šī jurisdikcija izbeidzas, jo vispārējā jurisdikcija iestājas [citai] tiesai atbilstoši šīs regulas 8. panta 1. punktam brīdī, kad tiesvedībā, kuras dēļ vienošanās par jurisdikciju ir notikusi, ir pieņemts galīgs nolēmums.
- 50 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka jurisdikcija vecāku atbildības jautājumos tai dalībvalsts tiesai, par kuru personas, kurām ir vecāku atbildība, ir vienojušās saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktu, izbeidzas brīdī, kad šajā tiesvedībā ir pieņemts galīgs nolēmums.

Par otro jautājumu

- 51 Ņemot vērā atbildi, ko Tiesa sniegusi uz pirmo jautājumu, uz otro jautājumu atbilde nav jāsniedz, jo tas tika uzdots, pieņemot, ka jurisdikcija vecāku atbildības jautājumos, par ko puses vienojušās atbilstoši Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 3. punktam, turpinās, galīgi beidzoties tiesvedībai, kas bijusi vienošanās par jurisdikciju pamatā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 52 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Jurisdikcija vecāku atbildības jautājumos tai dalībvalsts tiesai, par kuru personas, kurām ir vecāku atbildība, ir vienojušās saskaņā ar Padomes 2003. gada 27. novembra Regulas (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu 12. panta 3. punktu, izbeidzas brīdī, kad šajā tiesvedībā ir pieņemts galīgs nolēmums.

[Paraksti]